

Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02
225 02 Praha 025

dne / date 8. prosince 2017

věc/ re **Připomínky společnosti T-Mobile k návrhu rozhodnutí č. REM/3a/XX.2017-Y**

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU ROZHODNUTÍ KE KONZULTACI:	Návrh rozhodnutí č. REM/3a/XX.2017-Y ze dne 8. 11. 2017
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÝCH SUBJEKTŮ:	T-Mobile Czech Republic a.s. Tomíčková 2144/1 148 00 Praha 4
IČ	649 49 681
Kontaktní osoba:	Ing. Libor Šeda Senior specialista regulace mobil: 603 402 184 e-mail: libor.seda@t-mobile.cz
DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:	níže uvedené připomínky neobsahují obchodní tajemství a důvěrné informace
Jméno, příjmení, funkce oprávněných osob:	Ing. Libor Šeda Senior specialista regulace mobil: 603 402 184 e-mail: libor.seda@t-mobile.cz

ÚVOD

Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. (dále také jen „T-Mobile“) vítá možnost uplatnit své připomínky a komentáře k návrhu rozhodnutí č. REM/3a/XX.2017-Y (dále také jen „Návrh“).

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU

I. 1 Výrok část I. bod 1. a) 7)

V tomto bodu Návrhu Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) navrhuje uložit společnosti CETIN povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na umožnění nasazení technologie vectoringu při využívání přístupu ke specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům za předpokladu, že účastník řízení dosud technologii vectoringu nenasadil. Vzhledem ke skutečnosti, že pojem „nasazení vectoringu“ může být různě interpretován, by bylo vhodné konkretizovat, co se za takové nasazení vectoringu považuje.

Technologie vectoringu je principiálně účinná v závislosti na délce vedení. Za určitou délkou vedení, na níž je nasazena technologie vectoringu, je účinnost této technologie již mizivá a není schopna dodat službu odpovídající službám NGA. Společnost T-Mobile je toho názoru, že v případech, kdy technologie vectoringu nemá pozitivní (NGA) přínos pro podstatnou většinu koncových bodů koncentrovaných na rozvaděči, kde je vectoring nasazen a existuje-li na nižší úrovni sítě vhodný rozvaděč, kde by bylo možné technologii vectoringu nasadit, nemělo by být neúčinné nasazení technologie vectoringu výše v síti důvodem k odmítnutí žádosti o nasazení technologie vectoringu na takovémto, v síti níže umístěném rozvaděči. **Současně navrhuje, aby limit pro posouzení efektivity vectoringu byl navázán na parametry NGA (v současné době 30 Mbit/s) tak, aby i pro budoucí rozvoj byla zajištěna otevřenost sítě v návaznosti na předpokládaný růst požadavků na služby sítě NGA.**

Navrhujeme změnit text na řádku 49 takto:

- účastník řízení dosud technologii vectoringu nenasadil, nebo technologie vectoringu nasazená účastníkem řízení neumožňuje dosažení rychlosti ve směru k uživateli alespoň 30 Mbit/s pro alespoň 75% připojených koncových bodů v lokalitě příslušného vysunutého DSLAMu, nebo

I. 2 Výrok část I. bod 1. a) 7)

Dále je v tomto bodu Návrhu uvedena lhůta 6 měsíců, ve které je účastník řízení povinen nasazení technologie vectoringu zrealizovat (v případě, že došlo k vynaložení nákladů). **Dle názoru společnosti T-Mobile není zcela zřejmé, od kdy se tato lhůta bude počítat.**

Navrhujeme, aby bylo do Návrhu doplněno, že lhůta 6 měsíců začíná u každého jednotlivého projektu nasazení technologie vectoringu společností CETIN běžet **objektivně** dnem, kdy tato společnost vynaloží náklady na nasazení vectoringu (tj. zadá realizaci tohoto konkrétního projektu), a to bez ohledu na skutečnost, zda jiný podnikatel v dané lokalitě požádal o umožnění nasazení technologie vectoringu. Informace o začátku realizace jednotlivých projektů by dále měly být dostupné Úřadu i ostatním podnikatelům.

V případě, že by nedošlo k vymezení přesného začátku projektu, mohla by společnost CETIN „zahájit“ projekty v zásadě všude (nebo ve větším rozsahu) a na základě žádosti alternativního operátora by pouze reaktivně akcelerovala výstavbu těch projektů, u nichž by alternativní operátor měl zájem o vlastní nasazení technologie vectoringu. **Tím by společnost CETIN mohla de facto všechny požadavky alternativních operátorů plošně odmítat a dokončovala by ve lhůtě 6 měsíců pouze projekty v lokalitách, kde byla požádána o nasazení vectoringu alternativním operátorem.**

I. 3 Výrok část I. bod 1. a) 7)

V rámci tohoto bodu Úřad definoval dobu, která se nemá započítávat do lhůty 6 měsíců pro nasazení technologie vectoringu. Jedná se konkrétně o „dobu, během níž budou prováděny nutné administrativní a správní úkony, tj. proces územního řízení a případně získání stavebního povolení“. Společnost T-Mobile si je vědoma, že v případech, kde je nezbytné územní, případně stavební řízení, nelze garantovat délku průběhu tohoto řízení. Na druhou stranu tato řízení lze ze strany žadatele velice snadno a prakticky neomezeně prodlužovat, proto považujeme za potřebné nastavit maximální dobu, o kterou mohou tato řízení prodloužit lhůtu pro nasazení technologie vectoringu. Ze zkušeností naší společnosti lze konstatovat, že relevantní řízení trvají obvykle 6 až 8 měsíců, pokud žadatel spolupracuje a snaží se o včasné dokončení.

Z tohoto důvodu **navrhujeme zavést maximální dobu pro nasazení technologie vectoringu a to 14 měsíců** od vynaložení nákladů na nasazení vectoringu. Dojde tím k „zastropování“ maximální možné doby pro nasazení technologie vectoringu, a nebude docházet k úmyslnému prodlužování doby výstavby.

I. 4 Výrok část I. bod 1. a) 7)

Dále je v tomto bodu uvedeno: „Pokud k nasazení vectoringu účastníkem řízení do výše uvedené lhůty nedojde, bude mít povinnost přiměřenému požadavku jiného podnikatele vyhovět.“. Z této věty není zcela jednoznačné, jaké následky bude mít doběhnutí lhůty pro nasazení technologie vectoringu. Zejména je nejasné, zda poté, co lhůta 6 měsíců dobehne, může společnost CETIN (zadáním nového projektu na realizaci) obnovit běh lhůty pro nasazení technologie vectoringu na stejné oblasti.

Společnost T-Mobile je toho názoru, že **uplynutím lhůty pro nasazení technologie vectoringu** v konkrétní lokalitě zaniká společnosti CETIN právo odmítnout žádost alternativního operátora o nasazení vectoringu (např. z důvodu již vynaložených nákladů), a **společnost CETIN může odmítnout žádost o nasazení vectoringu pouze až vectoring v této konkrétní lokalitě skutečně nasadí**. V případě, že společnosti CETIN v tomto mezidobí takovou přiměřenou žádost obdrží, nesmí CETIN dokončit nasazení svého vectoringu po dobu 6 měsíců (plus prodloužení v důsledku správních úkonů) od doručení žádosti alternativního operátora.

Navrhujeme doplnit následky doběhnutí lhůty do Návrhu.

I. 5 Výrok část I. bod 1. a) 3)

Nasazení vectoringu pro obsluhu koncových bodů využívajících vedení přímo připojených k hlavnímu rozvaděči (MDF) vyžaduje náročné úpravy MDF, které musí zajistit, že služby poskytované s použitím vectoringu z MDF neruší a nejsou rušeny ostatními službami poskytovanými z MDF pro vzdálenější koncové body připojené k MDF prostřednictvím jiných, mezilehlých rozvaděčů (mj. fyzické oddělení vedení, na nichž má být vectoring nasazen od ostatních delších vedení a s tím spojené

stavební úpravy), nebo předcházející nasazení vectoringu na všech nižších rozvaděčích v síti připojených k takovému MDF. Tato skutečnost činí nasazení technologie vectoringu pro koncové body bezprostředně připojené k MDF zatížené specifickými problémy, pro jejichž řešení je vhodné stanovit zvláštní pravidla.

Řešením, které zavedly jiné evropské země při zavádění technologie vectoringu (např. Řecko), může být zavedení ochranné zóny okolo MDF, vymezené délkou kovového vedení (**v Řecku 550 metrů**), kde **by bylo umožněno nasadit vectoring pouze tehdy, pokud by v této oblasti neposkytoval služby prostřednictvím zpřístupněného kovového vedení jiný poskytovatel**. V případě, že by v místě již docházelo k využívání zpřístupněných kovových vedení (LLU), tak by tento přístup nemohl být zájemcem o nasazení vectoringu z MDF zrušen a vectoring by mohl být nasazen až na dalším rozvaděči v síti. Tak by vedení připojená k MDF do délky 550 metrů mohla být obsluhována dvěma nebo více poskytovateli. **Délka ochranného pásma 550 metrů vedení je vhodná zejména proto, že takové vedení je dostatečně krátké, aby umožnilo dosahování rychlosti připojení prostřednictvím VDSL bez nasazeného vectoringu srovnatelné s rychlostí VDSL s nasazeným vectoringem**, neboť na takto krátkém vedení dochází pouze k minimálním přeslechům a jejich kompenzace nasazením vectoringem by nepřinesla podstatné zlepšení kvality služby.

V praxi České republiky by to znamenalo, že pro ochrannou zónu MDF nemůže jiný (alternativní) poskytovatel požádat o nasazení vectoringu, neboť společnost CETIN momentálně vedení připojená ke všem MDF využívá pro své vlastní služby.

Ale současně by to znamenalo, že tam, kde pro MDF není doposud zaveden vectoring, tam nemůže společnost CETIN odmítnout zpřístupnění účastnického vedení či jeho úseku (LLU/SLU) obsluhujícího koncové body v ochranné zóně MDF, a pokud tam takové zpřístupněné vedení existuje, tak nemůže účastník řízení pro ochrannou zónu MDF nasadit svůj vlastní vectoring. Vzhledem k výše uvedenému **navrhujeme doplnění následujícího odstavce** za odstavec na řádcích 31 – 37 takto:

V případě, že nedojde s podnikem využívajícím přístup ke službě zpřístupnění účastnických kovových vedení k dohodě, účastník řízení nesmí zrušit nebo omezit přístup k nabídce zpřístupnění účastnického kovového vedení ani zrušit nebo omezit přístup k již zpřístupněným kovovým vedením či jejich úsekům kratších než 550 metrů kabelové délky připojených přímo k hlavnímu rozvaděči (MDF) kde účastník řízení:

- *dosud technologii vectoringu nenasadil, nebo*
- *k datu podání žádosti o zpřístupnění nevynaložil náklady na nasazení technologie vectoringu v předmětném MDF za předpokladu, že ve lhůtě 6 měsíců nasazení technologie vectoringu v dotčeném MDF realizuje. Do této lhůty se **nezapočítává** doba, během níž budou prováděny nutné administrativní a správní úkony, tj. proces územního řízení a případně získání stavebního povolení, do maximální délky 8 měsíců.*

Tím není dotčeno právo účastníka řízení zrušit přístup k již zpřístupněným účastnickým kovovým vedením či úsekům účastnických kovových vedení připojených přímo k MDF delších než 550 metrů kabelové délky.

I. 6 Výrok část I. bod 2. a)

V rámci povinnosti průhlednosti je také povinnost „uveřejňovat v plném rozsahu informace týkající se zpřístupnění účastnického vedení či jeho úseku své veřejné pevné komunikační sítě a přístupu k přiřazeným prostředkům“. Pro plánování nasazení technologie vectoringu je nutné mít informace o rozvaděčích v síti společnosti CETIN a o jednotlivých vedeních, která se v nich koncentrují.

V současné době proces plánování vectoringu vyžaduje (aktivní) posláni žádosti na společnost CETIN o prošetření konkrétní oblasti. **Touto žádostí získává společnost CETIN informace o oblastech, ve kterých uvažuje alternativní operátor pro nasazení vectoringu, a to mnohem dříve, než je alternativní operátor objektivně schopen své plány konkretizovat** a reálně požádat o umožnění nasazení vectoringu, a tím spustit ochrannou lhůtu pro jeho vybudování.

Přitom informace o existenci rozvaděčů ve své síti a vedení v nich koncentrovaných má společnost CETIN k dispozici (jde o jinou, jednodušší informaci, než je informace o vhodnosti rozvaděče pro nasazení vectoringu, která je pak následně šetřena). **Nastává tedy situace, že společnost CETIN má více informací pro vlastní plánování nasazení vectoringu, než alternativní operátor.** Navíc v současné situaci získává společnost CETIN informace o tom, kde by alternativní operátor chtěl nasadit technologii vectoringu dříve, než je tento alternativní operátor schopen vyspecifikovat konkrétní žádost. Tímto způsobem může společnost CETIN v předstihu reagovat (např. spustit v poptávaných místech vlastní projekty), a tedy znemožnit alternativnímu operátorovi nasazení technologie vectoringu. **Takováto nerovná situace jistě nebyla záměrem Úřadu při ukládání povinnosti umožnění nasazení technologie vectoringu.**

Z výše uvedených důvodů navrhuje společnost T-Mobile definovat výše uvedenou povinnost tak, aby bylo zřejmé, že se vztahuje i na informace o rozvaděčích v síti společnosti CETIN včetně informace o koncových bodech, které obsluhují.

I. 7 Výrok část I. bod 2. c)

Úřad v tomto bodu navrhuje v rámci povinnosti průhlednosti „bez zbytečného odkladu, nejpozději však 3 měsíce před plánovaným zavedením“ zveřejňovat informaci o „záměru zavádění technologie vectoringu“. Společnost T-Mobile by chtěla potvrdit svoji interpretaci, že rozhodný „záměr zavádět vectoring“ v dané oblasti, na jehož základě je nutné uveřejňovat bez zbytečného odkladu informace o zavádění technologie vectoringu, má společnost CETIN ještě před vynaložením nákladů na nasazení technologie vectoringu (zadáním realizace projektu), které je rozhodné pro počátek běhu lhůty 6 měsíců pro nasazení vectoringu v konkrétní lokalitě dle I. Bod 1. a) 7).

Z výše uvedeného výkladu vyplývá mj., že společnost CETIN je povinna v rámci stávající povinnosti dle I. Bod 2) c) uveřejnit veškeré lokality, kde vynaložila náklady na nasazení technologie vectoringu (zadala realizaci projektu dané lokality) bez zbytečného odkladu od vynaložení těchto nákladů, a **to včetně data, které je rozhodné pro počátek běhu lhůty dle I. Bod 1. a) 7).**

V případě, že by Úřad nepotvrdil naši interpretaci, pak navrhuje, aby Úřad uložil povinnost bez zbytečného odkladu zveřejňovat, způsobem umožňujícím dálkový přístup, datum rozhodné pro začátek běhu lhůty pro nasazení vectoringu dle I. Bod 1. a) 7).

I. 8 Výrok část I. bod 1. f)

Návrh rozhodnutí koncepčně vychází z předpokladu, že společnost CETIN je motivována poskytovat své služby ve vysoké kvalitě a tomu přizpůsobí nastavení SLA a příslušné sankce. Současně Úřad konstatuje, že neshledal problémy s nastavením výše SLA. Společnost T-Mobile se s těmito premisami nemůžeme ztotožnit.

I když připustíme, že by společnost CETIN měla být motivována poskytovat služby ve vysoké kvalitě, tak z toho nelze dovozovat, že bude ochotna dobrovolně nastavovat takové pokuty, které ji budou

citelně sankcionovat za nedodržení vysokých parametrů kvality. Takový přístup by byl neracionální. To dokazuje i **současná úroveň SLA a souvisejících sankcí, které jsou zřetelně pouze symbolické.**

Skutečnost, že Úřad doposud nezaznamenal žádné problémy s nastavením SLA, je dán zejména tím, že implementace systémů pro jejich měření na straně alternativních operátorů, které musí být plně automatické, aby vůbec mohli takto vydefinovaná SLA měřit, je velice náročná a navazuje na implementaci všech ostatních předcházejících procesů. Očekáváme, že otázka přiměřenosti SLA bude velice aktuální, jakmile budou procesy jeho měření implementovány (tedy v období účinnosti analýzy a rozhodnutí o uložení povinností).

Navrhujeme, aby Úřad **stanovil metodu pro nastavení SLA a výši pokut za jejich nedodržení tak, aby společnost CETIN motivovala k dodržování úrovně kvality poskytovaných služeb.** Eventuálně by Úřad mohl nastavit sankce za nedodržení SLA sám, například na základě mezinárodního srovnání.

I. 9 Výrok část I. bod 1. a) 5)

V této části výroku je uvedena povinnost „poskytovat společné umístění nebo jiné formy sdílení přiřazených prostředků“, tzv. služba kolokace. V části Odůvodnění, na řádcích 318 a následujících Úřad upřesňuje, že „Povinnost poskytovat společné umístění nebo jiné formy sdílení přiřazených prostředků se vztahuje na již existující přiřazené prostředky. Pokud by tyto přiřazené prostředky vyžadovaly technické úpravy podmíněné jejich zpřístupněním pro konkrétního žadatele, má účastník řízení právo na úhradu nákladů za provedení takových úprav ze strany žadatele o přístup.“ Zde rozumíme pojmem přiřazené prostředky kupříkladu pasivní rozvaděče v síti společnosti CETIN.

Současně Úřad v části Návrhu týkajících se vypořádání připomínek účastníka řízení na řádcích 860 a následujících uvádí: „pokud by nastala situace, kdy již existující společné umístění vyžaduje určité technické úpravy pro realizaci přístupu, má účastník řízení právo na úhradu nákladů za provedení takových úprav ze strany žadatele o přístup.“ Použití pojmu již existující společné umístění zásadně zužuje povinnost umožnit zpřístupnění přiřazených prostředků, neboť by vázalo pouze na již vybudované lokality a prakticky by znemožnilo další rozvoj sítí alternativních operátorů.

Považujeme tedy za přínosné zpřesnit, zda se jedná pouze o již existující společné umístění nebo i jiné, doposud nezpřístupněné přiřazené prostředky, které je společnost CETIN povinna zpřístupnit a na žádost alternativních operátorů na nich provést požadované úpravy (samozřejmě s úhradou nákladů).

I. 10 Výrok I. Bod 1. d) 1)

Na řádcích 287 a následujících v části Odůvodnění Úřad uvádí, že „**správní orgán neukládá povinnost umožnit přístup ke kabelovodům a chráničkám, a to s ohledem na ustanovení zákona č. 194/2017 Sb., o opatřeních ke snížení nákladů** na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o snížení nákladů“), který přístup k těmto přiřazeným prostředkům upravuje.“ Je pravda, že výše zmíněný zákon obecně tuto povinnost ukládá všem relevantním subjektům, potenciálně tedy i společnosti CETIN. Avšak dopad tohoto zákona nebylo v analýze, na kterou navazují nápravná opatření, možné posuzovat, neboť zákon nebyl účinný a i závěr analýzy ukazuje potenciální tržní porušení v neposkytnutí přístupu ke kabelovodům a chráničkám. **Návrh se tak odklání od závěrů analýzy bez zhodnocení dopadu tohoto zákona na posuzovaný tržní problém.** Je nutné poznamenat, že tento zákon je odbornou veřejností hodnocen jako problematický a bude potřebovat minimálně doplnit rozhodovací činností, než bude možné vyhodnotit jeho dopad na trh přístupu k infrastruktuře.

Společnost T-Mobile si uvědomuje skutečnost, že obecná zásada přiměřenosti může hovořit proti dvojí regulaci téhož subjektu, ale zde je nutné brát v potaz, že **dotčený zákon o snížení nákladů sám obsahuje mechanismus, který umožňuje regulovanému subjektu vyhnout se povinností uloženým na základě tohoto zákona tak, že má (např. regulovanou) velkoobchodní nabídku**. Navíc rozhodnutí o uložení nápravných opatření je individuálně přizpůsobené podniku s významnou tržní silou, a může být potenciálně detailnější či přísnější než zákon, který upravuje pravidla symetrického přístupu. Uložení povinnosti v rámci rozhodnutí navíc Úřadu dává větší pravomoc kontrolovat plnění povinností.

Současně ani v ostatních členských zemích EU implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací do národního práva neznamena automaticky deregulaci přístupu k pasivní infrastruktuře pro podnik s významnou tržní silou.

Považujeme proto vyloučení kabelovodů a chrániček z povinností zpřístupnění bez opory v analýze za předčasné a navrhuje uložit povinnost umožnit přístup ke kabelovodům a chráničkám.

I. 11 Výrok I. Bod 1. a) 7)

Na řádce 50 a 51 Úřad uvádí: „účastník řízení k datu podání žádosti nevynaložil náklady na **přípravu projektu** nasazení technologie vectoringu v předemětné lokalitě“.

Z výše uvedeného textu by bylo možné dovozovat, že společnost CETIN by měla právo odmítnout žadatele o nasazení vectoringu již v okamžiku, kdy by vynaložila náklady na přípravu projektu nasazení svého vectoringu v konkrétní lokalitě. V odůvodnění je však posuzováno relevantní vynaložení nákladů jako „zadání realizace projektu“:

Při posuzování oprávněnosti požadavku na nasazení vectoringu jiným operátorem bude správní orgán brát v úvahu skutečnost, zda k datu podání žádosti účastník řízení již vynaložil náklady pro nasazení vlastní technologie vectoringu. Za potvrzení, zda došlo k vynaložení nákladů, bude správní orgán považovat skutečnost, že před podáním žádosti o umožnění nasazení vectoringu jiným poskytovatelem došlo ze strany účastníka řízení k **zadání realizace projektu** zpravidla externímu dodavateli.

Máme za to, že okamžik vynaložení nákladů na přípravu projektu předchází zadání realizace tohoto projektu, a tudíž by právo odmítnout žádost o nasazení vectoringu mohlo nastat dříve, než Úřad uvádí v odůvodnění a tudíž by i dříve uplynula 6 měsíční lhůta na nasazení technologie vectoringu a tím by došlo i ke zkrácení ochranné doby pro společnost CETIN.

Proto navrhuje, aby se text na řádce 50 a 51 změnil tak, aby nemohl být vykládán jinak, než je vyložen v odůvodnění.

II. STANOVISKA A NÁZORY K NÁVRHU OPATŘENÍ

Neuplatňujeme.

S pozdravem,

Ing. Libor Šeda
Senior specialista regulace
T-Mobile Czech Republic a.s.